

Länsstyrelsen
Västmanlands län

Regional digital agenda

En strategi för
västmanlands län

Innehåll

Regional digital agenda	2
Samsyn kring grundläggande förutsättningar	2
Skapa värde för hela länet	3
Ett livskraftigt västmanland	3
Livshändelseperspektiv med individen i fokus	4
Samverkan	5
Digitalt innanförskap	5
Infrastruktur	5
Resurser	6
Slutord	6
Begreppslista	7
Källförteckning	7

Regional digital agenda

– en strategi för västmanlands län

Digitalisering genomsyrar hela samhället och påverkar hur vi lever, bor och verkar. Det finns en väl förankrad samsyn hos länets företrädare att digitaliseringen spelar en mycket stor roll för tillväxt och attraktivitet. Det är av hög prioritet att förenkla vardagen för enskilda och ge förutsättningar till företag, organisationer och offentliga verksamheter att växa och utvecklas hållbart.

En avsiktsförklaring har tecknats mellan regeringen¹, Länsstyrelsen i Västmanlands län och Region Västmanland, att i samverkan med andra aktörer ta fram en regional digital agenda som stödjer det nationella målet om att *Sverige ska vara bäst i världen på att använda digitaliseringens möjligheter*².

Samsyn kring grundläggande förutsättningar

Strategin utgör stommen för det gemensamma arbetet med en ökad digitalisering i länet och har växt fram under en workshop våren 2016 där utgångspunkten var: *"Hur kan vi använda digitaliseringens möjligheter i Västmanland"*³.

Den regionala digitala agendan för Västmanlands län är en del i ett större sammanhang. Agendan knyter an till strategiskt arbete med digitalisering och regional utveckling på europeisk, nationell och regional nivå samtidigt som den tar sin utgångspunkt i regionala utmaningar och behov i Västmanland. Strategin har en stark koppling till regeringens satsning Digitalt först⁴ och den nationella bredbandsstrategin⁵. Vidare är intentionen att den ska bidra till genomförandet av länets utvecklingsprogram (RUP) och andra antagna utvecklingsstrategier, Europa 2020⁶, men också satsningar som Smartare Valfärd⁷.

Skapa värde för hela länet

Avsikten med en regional digital agenda för Västmanland är att få till stånd ett sammanhållet arbete inom länet och ta tillvara den potential och möjligheter som digitaliseringen ger, då vi ska möta befintliga och kommande samhällsutmaningar. Digitaliseringen är bland annat en del av lösningen för att möta samhällsutmaningar med en åldrande befolkning, urbanisering, människans klimatpåverkan samt företagets konkurrenskraft på en global marknad.

Den regionala digitala agendan ger länet förutsättningar för gemensamma vinster och skapar värde för invånarna både regionalt och lokalt. Det kan röra sig om såväl:

- Stordriftsfördelar
- Utbyggnad av infrastruktur
- Användning av gemensamma resurser och kompetenser
- Gemensamma upphandlingar
- Gemensamt ansvar för det digitala innanförskapet
- Länet förbereds för att anslutas till de nationella initiativen
- Invånarna får tillgång till samma utbud av tjänster oberoende av vart man befinner sig i länet.

Hur stora vinster och nyttor det blir beror på de överenskommelser som görs i handlingsplanen.

Ett livskraftigt västmanland

Västmanlands län ska kännetecknas av ett digitalt innanförskap för alla som bor, arbetar, driver företag eller vistas här. Det innebär att, oavsett var du befinner dig ska det vara enkelt att ta del av offentlig och kommersiell information och service. En förutsättning för detta är att det finns en fysisk infrastruktur som medger stabila och snabba uppkopplingar i alla delar av länet och kunskaper om tjänsteutbud och tjänsternas användning. E-tjänster ska finnas tillgängliga för alla på lika villkor och utgå från invånarens/människans livssituation samt företagets behov.

Det digitala innanförskapet i Västmanland betyder att förutsättningarna för att vara digitalt delaktig är likvärdiga oavsett vilken kommun i länet du bor eller vistas i, en större tätort, småort, landsbygd eller glesbygd. Livshändelseperspektivet tillsammans med digitalisering ger förutsättningar för att de administrativa gränserna mellan offentliga aktörer suddas ut och ersätts av funktionella samband. Målsättningen för länet är *”Ett Västmanland där tillgängliga digitala tjänster möjliggör ett enklare liv för alla på lika villkor”*.

Att målsättningen börjar med Ett Västmanland tydliggör det gemensamma åtagandet av länets aktörer som utifrån likvärdiga mandat gör målsättningen möjlig.

Resultatet från vårens workshops är en samsyn om viktiga grundläggande förutsättningar för arbetet med digitalisering:

Livshändelseperspektiv

Enkla, smarta lösningar som utgår från användarens perspektiv i livets olika skeden.

Samverkan

För att lyckas är det avgörande att aktörerna i länet arbetar tillsammans.

Digitalt innanförskap

Allas möjlighet, förmåga och kunskap att tillgodogöra sig digitaliseringens möjligheter.

Infrastruktur

Tillgänglighet till säker och snabb uppkoppling i hela länet.

MÅLSÄTTNING:
Ett Västmanland där tillgängliga digitala tjänster möjliggör ett enklare liv för alla på lika villkor

¹Avsiktsförklaringen tecknades med IT-ministern Anna-Karin Hatt i februari 2013. ²It i människans tjänst- en digital agenda för Sverige (2011). ³Open Space är en särskild mötesmetod; Konferensen hölls i Ramnäs den 21 april 2016. ⁴Satsningen Digitalt först pågår 2014-2018 utifrån målet att driva på en digital förnyelse av det offentliga Sverige. Regeringens mål för e-förvaltningspolitiken är att den offentliga förvaltningen ska bli enklare, öppnare och effektivare. Med digitalt först menar regeringen bland annat att människan och företaget sätts i centrum när myndigheter, kommer och landsting ska ta fram nya digitala lösningar och där digitala lösningar, där det är möjligt och relevant, utgör individens och företags förstahandsval. Digitalt först förutsätter en samverkan med näringsliv, akademi och civilsamhälle. ⁵Sverige helt uppkopplat 2025 – en bredbandsstrategi. ⁶Europeiska Unionens utvecklingsstrategi som fokuserar på hållbar, smart och inkluderande tillväxt för alla. ⁷Smartare välfärd är SKL:s satsning på informations- och utbildningsmaterial om digitalisering i välfärden.

Det tydliggör också att vi avser ge invånarna möjlighet att använda, med varandra, sammanhängande och integrerade e-tjänster. Genom en god samverkan skapar vi förutsättningar för att alla på lika villkor kan ta del av digitaliseringens möjligheter och där varje individ på ett enkelt sätt kan styra och hantera sin vardag med hjälp av IT.

Målsättningen innebär vidare att statlig och kommunal service och information är digitaliserad och enkel att ta del av. Det innebär också att offentliga aktörer ställer om den egna verksamhetens arbetssätt och processer för att uppnå digital mognad och därmed kunna tillvara digitaliseringens fulla potential till effektivisering och innovation.

Västmanland ska vara ett attraktivt län där alla människor ges lika villkor för att vistas, leva, bo och verka. Robust och snabbt bredband i hela länet ger invånare, näringsliv och offentliga aktörer samma möjligheter att använda elektronisk kommunikation och digitala tjänster.

Livshändelseperspektiv med individen i fokus

Den digitala strategin för länet bygger på livshändelseperspektivet. Det betyder att invånaren står i centrum och utgångspunkten för digitalisering är invånarens olika skeden i livet. Exempel på livshändelser är att "Bli och vara förälder" och "Starta företag".

Samhället står inför en förändring i sin grundläggande struktur i och med digitaliseringen⁸. Idag utvecklas många e-tjänster utifrån den egna organisationens behov och inte utifrån användarens (detta är även en av de större utmaningarna vi har att hantera i länet).

Det får till följd att invånare och företagare själva måste samordna och förmedla information mellan olika myndigheter och organisationer, då tjänsterna är utvecklade var för sig och inte kommunicerar. När invånarens grundregistrering inte kan återanvändas av myndigheter och organisationer bidrar det till felregistrering och feltolkning av inkomna handlingar. Drift-, förvaltnings- och utvecklingskostnader blir också onödigt höga när IT-system hanteras separat och inte kan kommunicera med varandra.

I det digitala Västmanland avgör invånarna när och hur digitala möten ska äga rum. Därigenom förändras perspektivet, från myndighetsorienterat till användarorienterat, från myndigheternas egna verksamhetsprocesser till invånarnas behov som skiftar beroende på livshändelse. Invånarnas behov spänner både över offentlig och privat sektor⁹. Det ska vara enkelt för den enskilda i kontakterna med myndigheter/organisationer för att kunna ta del av de tjänster som erbjuds och därför behöver slutanvändaren kopplas in i ett tidigt skede vid utveckling av digitala tjänster. Detta skapar förutsättningar för ett minskat digitalt utanförskap.

Länets aktörer måste aktivt arbeta utifrån livshändelseperspektivet vid all verksamhetsutformning där digitaliseringens möjligheter förenklar individens liv.

För individen och företagets bästa innebär det att:

- Olika organisationers system ska kunna samverka
- Samordna interna processer/flöden "en väg in"
- Samordna mellan organisationer
- Lyfta blicken från den egna organisationen och dess behov för att möjliggöra samverkan och se möjligheter.

Sammanhängande livshändelser "Bli och vara förälder"

- MVC
Offentlig/privat
- BVC
Offentlig/privat
- Barnkliniken
- Kvinnokliniken
- Arbetsgivare
- Förskola/skola/utbildning
Offentlig/privat/ideel

- Försäkringskassan
- Banken
- Arbetsförmedling
- Elevvård
- Trossamfund
- Apotek

- Tandvård

- Teleoperatörer
- Skatteverket
- Polis (ex pass)
- Idrottsföreningar och annan föreningsverksamhet
- Kollektivtrafik
- Försäkringsbolag

Bilden illustrerar livshändelsen "Bli och vara förälder" och exempel på olika kontakter som det kan innebära för den enskilde invånaren.

Det inbegriper ett förändrat tankesätt för myndigheter och organisationer så att system kan samverka med varandra på ett optimalt sätt för invånaren. Ett förhållningssätt där samverkan är en förutsättning och en självklarhet.

Samverkan

Ett sammanhängande bemötande i olika livshändelser kräver att olika system kan kommunicera med varandra på ett enhetligt och säkert sätt. Västmanland ska därför utgå från grund- och arkitekturprinciperna för digital samverkan¹⁰. För att uppnå detta behöver gemensamma förutsättningar för digital utveckling vara på plats. Identifierade gemensamma funktioner, utmaningar och behov samt användarens upplevelse av nyttan är motiven för samverkan mellan länets aktörer.

Gemensamt ska vi reglera formerna för samarbete mellan länets aktörer där vi vågar tänka i nya banor och utmana befintliga arbetsätt för att säkerställa att tjänsterna och utbudet är tillgängligt för alla och på lika villkor. Olika aktörer uppfyller olika funktioner och roller i samhället, har tillgång till olika kompetenser och resurser. För att kunna nå strategins övergripande målsättning behöver alla dessa aktörers kompetenser och resurser tas tillvara.

Samverkan ska i första hand ske i befintliga grupperingar och nätverk för att bli en integrerad del av ordinarie verksamhet. Samverkan ökar förutsättningarna för alla att kunna ta del av digitaliseringens möjligheter på lika villkor, samtidigt som det inte hindrar egna initiativ kring digital utveckling. Bildande av nya samverkansformer ska endast ske där befintliga strukturer saknas.

Tjänsterna ska vara säkra och ha god kvalitet som utvecklas i takt med förändrade behov. Därtill ska det vid nyutveckling av tjänster säkerställas om tjänsten är unik för just det användningsområdet eller om det är en del av ett större sammanhang.

I alla insatser är ett länsinternt samarbete en förutsättning men inte tillräckligt. Västmanland kan inte göra detta på egen hand utan är beroende av att ett arbete bedrivs på såväl nationell som europeisk nivå.

Digitalt innanförskap

Det finns många som inte känner sig delaktiga i det nya informationssamhället och som upplever ett digitalt utanförskap. Det innebär att livet begränsas för enskilda individer och företag samtidigt som det är en samhällsutmaning i en tid när allt fler tjänster och funktioner digitaliseras. Det är därför viktigt att sträva efter ett

digitalt innanförskap som omfattar alla i hela Västmanland. Det digitala innanförskapet är jämställt och jämlikt.

Det digitala innanförskapet handlar om möjligheten för alla att delta i samtliga aspekter av samhällslivet och att kunna utöva sina rättigheter och skyldigheter som invånare genom digitala kanaler. Det innebär att alla kan använda de möjligheter som digitaliseringen erbjuder, oavsett ålder, kön, funktionsnedsättning och kunskapsnivå eller andra förutsättningar som kan beskrivas som sociala, ekonomiska, kulturella eller etniska¹¹. Kunskaper om hur digitala tjänster och applikationer kan förenkla livet för enskilda och företag behöver spridas mer.

Trots att Sverige har en hög digital mognad har den digitala utvecklingen börjat sakta in¹² och omkring en miljon människor beräknas befinna sig i ett digitalt utanförskap¹³. Orsakerna till detta är framför allt bristande intresse och upplevelsen av att tekniken är krånglig¹⁴. Bristande bredbandsuppkoppling i hemmet och/eller mobiltäckning är andra orsaker till känslan av utanförskap, framför allt på landsbygden och i glesbygden i alla delar av länet. Tillgången till fysisk uppkoppling är dock inte alltid tillräcklig för att man ska ta del av det digitala samhället. Många äldre, men även yngre, upplever att de har otillräckliga kunskaper om digital teknik och viljan att prova en ny teknisk lösning finns inte hos alla. Det går också att se ett samband mellan andra socioekonomiska faktorer och internetanvändning¹⁵. Därtill är olika typer av funktionshinder utmaningar att hantera. Att funktionshinder utgör ett hinder för digitalt innanförskap är i viss mening en paradox, eftersom digitala verktyg och hjälpmedel kan bidra till en förenklad vardag och delaktighet i samhället för dem.

Vägen till ett digitalt innanförskap omfattar alla som bor, verkar och vistas i Västmanland och går genom kunskaps-spridning och utbyggnad av bredbandsinfrastruktur.

Infrastruktur Bredband

För att skapa likvärdiga förutsättningar för alla i hela Västmanland att delta i det digitala samhället behövs en infrastruktur som medger snabba och stabila uppkopplingar överallt där människor vanligen befinner sig. Regeringen har i december 2016 antagit en ny bredbandsstrategi med en vision om ett "helt uppkopplat Sverige"¹⁶. Det innebär att alla bostäder och arbetsplatser i Sverige senast 2025 ska vara anslutna till framtidens snabba bredbandsnät och att alla bör ha tillgång till "stabila mobila tjänster av god kvalitet där de normalt befinner sig senast år 2023".

⁹Arbetsätt och processer automatiseras. ¹⁰E-delegationens principer för digital samverkan. ¹¹Ibid. ¹²I t i människans tjänst – en digital agenda för Sverige, 2011 (s. 20). ¹³EU Digital Scoreboard, Index för digital ekonomi och digitalt samhälle, Landsprofil Sverige 2016. ¹⁴Svenskarna och internet 2015. ¹⁵Ibid. ¹⁶Sverige helt uppkopplat 2025 – en bredbandsstrategi.

Förutsättningen för att nå målen är en fortsatt hög utbyggnadstakt och samverkan mellan olika tekniker. Det är viktigt att arbetet med att främja bredbandsutbyggnad i hela länet görs utifrån antagna strategier och mål på nationell, regional¹⁷ och kommunal nivå.

Utbyggnaden av snabbt och framtidssäkert bredband har skett i olika takt i olika delar av Västmanland vilket bidragit till stora geografiska skillnader i tillgången till bredband. Mindre och glesbefolkade kommuner har i regel större utmaningar att få fiber utbyggt än kommuner och orter med större befolkningstäthet. Skillnaderna mellan tätbefolkade och glesbefolkade delar av länet är stora.

En annan utmaning är att bibehålla och i vissa fall öka efterfrågan på nästa generations accessnät s.k. NGA-nät¹⁸. För att utbyggnaden av snabbt bredband ska fortsätta är det viktigt med en hög efterfrågan och betalningsvilja såväl från enskilda hushåll som från företag och offentliga verksamheter. Anslutningsgraden en springande punkt för att en marknadsaktör ska vilja investera. På landsbygden är därför efterfrågan från fritidshusägare också betydelsefull för att uppnå en så hög anslutningsgrad som möjligt.

Den trådlösa mobila kommunikationen har ökat kraftigt de senaste åren. Samtidigt som det är angeläget med ett fortsatt fokus på att koppla upp fler bostäder och verksamhetsställen med NGA-nät, är det av högsta vikt att det finns tillgång till trådlösa uppkopplingar utanför bebyggda områden, allmänna och offentliga platser, i kollektivtrafiken, m.m. Fungerande trådlösa kommunikationer är angelägna för såväl näringslivet som privatpersoner och är viktig för hela regionens tillväxt. En förutsättning för stabil och välfungerande trådlös kommunikation är en välutbyggd fiberinfrastruktur där exempelvis mobilmaster är anslutna till ett markbundet fibernät. Det är därför viktigt att utbyggnaden av fiber till hushåll synkroniseras med fiberanslutning av mobilmaster.

IT-systemens arkitektur

IT-arkitektur är ett viktigt område för att garantera att de IT-tjänster som tas fram är rättssäkra och kvalitetsssäkrade. Förutom att utvecklingstider förkortas och kvaliteten i leveranser höjs, blir det med en effektiv arkitektur lättare att i nystartade utvecklingsinitiativ göra rätt från början om de riktlinjer och regelverk som finns på nationell nivå följs.

Robusta nät och IT-och informationssäkerhet

Digitaliseringen ställer nya och högre krav på en medvetenhet om risker. Det handlar om att förstå och

hantera sannolika hotbilder för skada samt balansera kostnader för skyddsåtgärder.

Det viktigt med robusta och säkra nät som klarar kriser och störningar. Den som bygger och förvaltar elektroniska kommunikationsnät ska följa lagar och regelverk som finns inom området, exempelvis Post- och telestyrelsens föreskrifter om krav på driftsäkerhet¹⁹ samt "Anvisningar för robust fiber" som är en branschgemensam överenskommelse för anläggning av robusta noder och nät²⁰. IT säkerheten ska säkerställa den tekniska funktionaliteten där intrång och skadegörelse minimeras. Informationssäkerheten ska värna om den personliga integriteten och beakta informationens skyddsvärde i hela kedjan. Ett sätt att arbeta strukturerat och effektivt för en förbättrad kontroll över informations-säkerheten är ISO 27000²¹.

Resurser

Arbetet med den regionala digitala agendan ska i största möjliga mån vara en integrerad del i organisationernas ordinarie verksamhet och uppdrag samt en förutsättning vid allt förändringsarbete. Samverkan ska i första hand ske i befintliga grupperingar och nätverk. I handlingsplanen definierar aktörerna vad som omfattas av den ordinarie verksamheten och vilka åtaganden det innebär för respektive organisation.

Identifiering av övriga resurser

Vid uppstart av handlingsplansarbetet ska principer för samverkan fastslås som omfattar om vad, hur, när och vilka som är berörda för att säkerställa att samverkan sker på jämlika villkor. Det ska även fastslås mätbara mål för de fyra utpekade strategiska huvudområdena och därmed klargöra ambitionsnivån.

Personella och ekonomiska resurser utöver den ordinarie verksamheten är beroende på den ambitionsnivå, målbildindikatorer och aktiviteter som är överenskomna i handlingsplanen mellan berörda parter.

Slutord

Detta strategidokument ligger till grund för den handlingsplan som konkretiserar insatser, ansvars- och resursfördelning.

Genom att främja innovativa ansatser, ett transparent och tillåtande samarbetsklimat skapar vi ett Västmanland som ger invånare och företag goda förutsättningar att vistas, leva, verka och bo med digitaliseringens alla möjligheter tillvaratagna.

¹⁷ Västmanlands län finns en bredbandsstrategi som anger mål för täckning och kapacitet för såväl hushåll, företag som andra områden där människor vistas. ¹⁸ Nästa generations accessnät, NGA, betecknar avancerade bredbandsnät som medger mycket höga hastigheter per abonnent. Till NGA räknas fiberbaserade accessnät (FTTx), avancerade upptraderade kabelnät (DOCSIS 3.0), samt vissa avancerade trådlösa accessnät. Även upptraderade kopparnät, VDSL, uppfyller kriterierna för NGA. ¹⁹ Post- och telestyrelsens föreskrifter om krav på driftsäkerhet PTSFS 2015:2. ²⁰ Robust fiber, <http://robustfiber.se/> ²¹ ISO 27000 ledningssystem för informationssäkerhet.

Begreppslista

Under arbetet med den digitala agendan har olika värdeord gemensamt belysts och definierats, för att ha en samsyn på strategins målbild och innehåll.

Bo: Hem, hushåll, bostad, ha sin hemvist, ha sitt säte.

Bredband: Med bredband menas i detta dokument olika tekniker som möjliggör en anslutning till internet där överföringshastigheten nedströms ska vara minst 1 Mbit/s. Definitionen är teknikneutral och överföringen av data kan ske såväl över trådbundet (t.ex. fiber) som trådlöst radio-baserat bredband.

Digitalisering: "Digitalisering är en transformation av arbetssätt och processer där manuellt arbete automatiseras, blir mer lättillgängligt, där upplevelsen och kontrollen flyttar närmare kunden/ invånaren/ företagaren. Det är en förändring i hur vi utför/lever/verkar. "Digitalisera"= omvandla till och lagra i digital form.

För alla: För samtliga människor i länet.

Hållbar: Tre olika dimensioner på hållbarhet: Social-, ekologisk- och ekonomisk hållbarhet. Ska fungera under lång tid, ta tillvara på befintliga resurser och använda dessa på ett ansvarsfullt sätt.

Infrastruktur: Basstruktur, grundläggande uppbyggnad. I detta dokument avser infrastrukturen alla de fysiska och tekniska komponenter som bygger upp det elektroniska kommunikationsnätet, samt IT-systemets arkitektur.

Jämlikhet: Likvärdighet, erbjuda samma förutsättningar, möjligheter och lika villkor i samhället.

Jämställdhet: Innebär att kvinnor och män ska ha samma makt att forma samhället och sina egna liv.

Leva: Ha sin tillvaro; livnära sig oavsett vart man befinner sig i länet. Vara verksam.

NGA: Nästa generations accessnät, NGA, betecknar avancerade bredbandsnät som medger mycket höga hastigheter per abonnent. Till NGA räknas fiberbaserade accessnät (FTTx), avancerade uppgraderade kabelnät (DOCSIS 3.0), samt vissa avancerade trådlösa accessnät. Även uppgraderade kopparnät, VDSL, uppfyller kriterierna för NGA.

På lika villkor: Lika förutsättningar, att anpassa efter människors olika behov och förutsättningar.

Regional: Lokal, provinsiell, ett avgränsat geografiskt område som, samordnat, hålls ihop av ett gemensamt intresse och/eller struktur. I detta dokument avser regional Västmanlands län.

Samsyn: Samstämmighet, (ej att förväxla med konsensus) Har gemensam uppfattning av något.

Samverkan: Samarbete, gemensamt uppträdande, arbeta mot ett gemensamt mål, samarbete + samordning. När det både finns struktur och vilja att jobba gemensamt mot ett mål.

Tillgänglig: Åtkomlig, lätt att nå, nåbar, framkomlig.

Tjänst: Service

Utmaning: Något som kräver extra ansträngning men som man vill göra ändå.

Verka: Arbeta för, verksam, inrikta sina krafter på, bedriva sin verksamhet, fungera, tjäna, livnära sig.

Vistas: Uppehålla sig, besöka, befinna sig.

Källförteckning

E-delegationen: Principer för digital samverkan. Med syfte att stödja en öppen, enkel och innovativ offentlig förvaltning. <http://skl.se/download/18.2625f9e6145ac-763d073ef0c/1399541062726/E-delegationens-principer-for-digital-samverkanskl.pdf>

Europeiska kommissionen, Index för digital ekonomi och digitalt samhälle 2016, Landsprofil Sverige, <https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/scoreboard/sweden>

Internetstiftelsen, Olle Findahl och Pamela Davidson: Svenskarna och internet, 2015 års undersökning av svenska folkets internetvanor.

Länsstyrelsen i Västmanlands län: Bredbandsstrategi för Västmanlands län, Rapport 2013:5.

Näringsdepartementet: It i människans tjänst – en digital agenda för Sverige, 2011. Diarienummer: N2011/342/ITP.

Open Space Consulting, <http://openspaceconsulting.com/>

Post och telestyrelsens: Bredbandskartläggning 2015 PTS-ER-2016:10.

Robust Fiber, <http://robustfiber.se/>

Sveriges kommuner och landsting, Smartare Valfärd, <http://smartarevalfard.se/omsmartarevalfard.1816.html>

Swedish Standards Institute, <http://www.sis.se/tema/ISO27000/>

MÅLSÄTTNING:
Ett Västmanland där
tillgängliga digitala
tjänster möjliggör
ett enklare liv för
alla på lika villkor

ARBOGA KOMMUN

HALLSTAHAMMARS
KOMMUN

KÖPINGS
KOMMUN

NORBERG
Norbergs Kommun

Surahammars
kommun

VÄSTERÅS STAD

Länsstyrelsen
Västmanlands län

